

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetni minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához czimzendő levelekben. Ára évnegyedre 3, félévre 6, évre 12 per gó forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentegyháztutczában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

Hirdetések minden négy hasábról egy sor után 4 pkrét közzétételnek; folytonos hirdetések ill. pet elengedtetik. Mindenki hirdetésre 15 pkr bélyegdíj előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reklamatok sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ-HIVATAL:

A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

A KISEGÍTŐ PÉNZTÁR-EGYLET KOLOSVÁRTT.

Ez intézet mult hóban fennállásának első félévét végezte. Vessünk egy futó-pillantást ez idő alatt tett működésére.

Megnyílásakor 204 tagot számlált 597 részvényre; s az első hó végén 4135 fr. 39 kr-ra. ment a forgatható összeg. Azóta a tagok száma 332-re, a forgalmi tőke 8387 fr. 38 kr-ra emelkedett; tehát a míg a tagok száma felszer annyira nőtt, a mint kezdetben volt, az összes vagyon megkétszereződött. E gyarapodás csatlaltan jele ez intézet népszerűségén kívül annak, hogy rég érzett szükségét fedez.

Ha a tagokat foglalkozásuk szerint tekintjük, kitünik, hogy ez intézet azon irányt követi, a melyre tervezve volt: kiségitő-pénztára akar lenni különösen az iparos osztálynak; mert, míg a magánzók-ból 97, a kereskedőkből 64 tagot számlál, az iparosok összes száma 171-et tesz. Ezek közt legnagyobb számban találjuk a szabókat, a kik 29-n vannak; utánuk a timárok következnek 11-n és a csizmadia k ugyanannyian.

Az intézet ez idő alatt 154 kölcsönt szolgáltatott ki 18,634 fr. értékben, a melyből a legnagyobb 300 pfrt. tett; a legkisebb 5 fr. volt. Összes vagyonát tehát kétszeresnél többször forgatta meg hat hó alatt; kölcsönben részesült a magánzók-ból 28, a kereskedőkből 25; az iparosokból 111 tag.

Feltéve tehát, hogy az intézet a jövő félévben is csak ekkora forgalmat csinál, a mi lehetlen, mert pénzereje csak a tagok járulékaival is 1000 pfrnál többel szaporodik, egy évi forgalmat 37,000 pfrnál több lesz. Ez pedig a jelen hitelszegény, s megszorult világban, főleg az apróbb iparos osztálynál jelentékeny mennyiség.

A mi a legközelebbi évek alatti gyarapodást illeti, feltéve, hogy a részvények száma az első év végével csak 900-ra emelkedett, az összes pénzerő a második

év végével a 6 fr. járulékok által 4500-al szaporodik, lesz tehát 15,887, a melylyel 55,000 fr. forgalmat, a harmadik év végével 18,200, a melylyel több mint 72,800 fr. forgalmat csinálhatni. Ez azonban csak a legrosszabb esetben lesz így, mert — a mint hiszszük, — a részvényesek szaporodása e számokat jelentékenyen fogja emelni.

A tovább számítászt ily alakban évről-évre könnyű megtenni, s belátni, hogy ez intézet idővel valódi ipar-bankká növeheti ki magát!

A fölmutatott eredmény a legkedvezőbb bizonyítvány az intézet jótékonyasága s közhasznúsága mellett, főleg ha hozzávesszük, hogy Kolozsvártt egyetlen más intézet nincs, a mely az iparos osztálynak kölcsönrel szolgálna; sőt a legjobb hitelű kereskedőnek, s tőkepénzesnek is gyakran igen nagy bajba kerül pillanatnyi zavarán olcsó pénzzel segíteni.

Mindazáltal megvalljuk, hogy a tagok számát, s általában a részvétet nagyobb-nak vártuk félév alatt. Kolozsvárnak csak 25 céze is 600-nál több tagot számlál, s ebből az intézetben csak 111-gyel találkozunk. A nem cézes iparosok és olyan polgárok, a kik az intézetet igen czélserűen használhatnák, még legalább háromszor annyian vannak, s e szerint az arány feltűnőleg váratlan volna, ha tekintetbe nem kellene vennünk, hogy nálunk a legüdvösebb eszme és intézkedés felfogására hasonlíthatlanul több idő kell, mint másutt. Ezen kívül nem szabad feledni, hogy az intézet az év éppen azon szakában alakult meg, a mikor a nép az eszmék kicserélésére sokkal kevesebb alkalommal bír, mint a téli évszakban.

Mi nem kétekedünk, hogy a közelebbi félévben az intézet az eddiginél is nagyobb arányban fog gyarapodni, s hogy az igazgatóságnak eddig követett pontos és körültekintő eljárása mellett a bizalom és részvétel mind szélesebb alapot fog nyerni.

Lehetlen még említetlen hagynunk azon kedvező körülményt, hogy a lefolyt félév alatt egyetlen eset se fordult elő, a mely-

ben a kölcsönvevő felek tartozásuk teljesítésében né a legnagyobb pontosságot követelt volna, sőt az is megtörtént, hogy a határidő lejártá előtt jóval visszafizették a kölcsönt.

Ha ez intézetnek más haszna nem volna, mi ezen pontosságot is véghetlen nyersséggnek néznők, mint a mely a személyes hitel egyellen föltétele, s a mely az iparos osztálynál ügyei rendezésére is a legjótékonyabb hatást fogja gyakorolni.

Nem tehetjük föl ne hívjuk, a kik népszerűségöknél fogva hivatala vannak hazánk más városaiban is hasonló intézetek alakítására. A szegényebb sorsu polgároknál kifogyhatlan a panasz, hogy untalan előfordulni szükségükben lehelten kölcsönhöz jutniok. E bajon senki se segíthet jobban, mint önmaguk, ha megtakargatott pénzeiket ily intézetben egyesítik. Ha csak 300 részvényre alakulnak, annyit pedig bármelyik városban összegyűjthetnek, összes pénzerejük már az első év végével 3300 ftot. fog tenni, ezzel pedig egy év alatt könnyen lehet 12,000 fr. forgalmat csinálni; oly összeg, a melynek jelentékenységet méltányolni fogja mindenki, a ki a kisebb iparosok helyzetét ismeri.

Csak kezdeni kell. A kolozsvári intézet igazgatósága a kezeléshez szükséges utasításokkal, bizonynyal kész örömmel szolgál.

Gámán Zs.

A vasut ügyállása

Bécs, okt. 30-kán, 1858. — Tisztelt szerkesztő ur! Tudván, mily éber figyelemmel kíséri ön a hazánk ügyeire vonatkozó intézkedéseket, el nem mulaszthatom az erdélyi vasutat illetőleg egy hiteles külfölből merített örömdetes hírközlését. — Ugyanis ismeretes tény, miszerint Erdély lelkesebb hazafiai felfogván a kor szellemét, még 1856-dik év elején összeállottak egy társulat létrehozására, melynek czéljául egy Erdélyben N.-Váradtól kezdve, Kolozsváron át Brassóig s onnan a határszélekig építendő vasut vala kitűzve. Szilárd közakaratallal megválasztván az ügy kivételére szükséges képviselői választmány működését, miután a társulat felsőbb he-

lyen az előmunkálatokra szóló engedélyt megnyerte volna, tetlegesen megkezdette, s tetemes áldozatok mellett, nemcsak egész Erdélyen keresztül viendő tervezett vasutra nézve legkedvezőbb arányu vonalokat kinyomoztatva, de a N.-Váradtól Kolozsvárig nyúló pálya terjedelmes előmunkálatait befejezván, a kereskedelmi miniszteriumnak 1857-dik év ősz kezdetével megvizsgálás okáért be is nyújtotta.

E közben az idők mindinkább nehezültek s a bekövetkezett pénzügyi készség változata általánosan az ilyes vállalkozásokra nem éppen kedvezőleg hatott. Tapasztalta ezt az érintett társulat is igyekezve fennakadásában; de méltó dicséretre legyen mondva a társaság erőiesen kitartó választmányának, feltett szárdékában, bár egyúttal még 1856-dik év végén a magas kereskedelmi miniszterium által nagy meggyelésére tisztileg arról értesítettet, hogy ugyanezen hatóság, a belügyminiszterium valamint a katonai főparancsnokság megegyezéssel, az országos vasút-társaságnak hasonló engedélyt nyújtott Temesvárról Lugoson át az Erdélyben építendő vasúttal való összekapcsolásra czélzó vonal előmozdulatait megkezdésére, mindazáltal csüggedni nem tudott, sőt ezen megindított vállalatban a tervelt pálya kiépítése biztosítása végett folyamodást az illető helyen megújta, s azon felül Felsőes urunk magyarországi körutja alkalmával Erdély részéről megjelent üdvözlő választmányban résztvevő tagjai is e társulatnak, hazafiai kötelességöknek tartották ebbéli szívükön fekvő ügyöket ö Felsőes színe elébe, pártolását esedezve, terjesztini. Minek következtében még a mult év augusztus haváról szóló legmagasabb rendelet jelent meg a magas erdélyi helytartóság után, a társaság részére azt határozandó, hogy az Erdélyben építendő vasut-vonal megválasztása ügyében ismételve tetessenek meg az alapos előnyomozások.

Felsőes urunk ebbéli határozata jön most a társulat viszonyzott kérelmei után a magas kereskedelmi miniszterium utávénya nyomán, létre, midőn az említett feladás végrehajtásával a vasutak központi főigazgatója, miniszterialis tanácsnok, Gega Károly lovagur, bizatván meg, egyszerűsind a kinevezettnek Erdélybe veendő útja a társaságnak is hivatalosan tudtul adatik.

Noha ezen eredmény a tervezett vasut létrehozásban nem lényeges, mindamelllett a társaság érdekében nagyjelentésű hatással bír, mivel azt hosszasan lemarasztalt helyéből czélja kivételére egy nevezetes lépéssel közelebb juttatja. Várjunk tehát a jövőtől jobbakat, mert voltaképpen alaposan várhatunk, s nem egy könnyen csalódunk, ha azon kedves reményt

Látogatás

Torma Károlynál, Cs.-Keresztúron.

Előttöm fekszik a szép Szamos tája,
Hol a Csicsó s Bálványos romjain
Süvölt a vész, s majd lágy zefýrré vála,
El-ellapul a völgy virányain.

Virágzó falvak, ősmagyar nevekkel,
De hol a szent vér naponként fájul,
S vegyülve felolvasztó elemekkel
Árpádnak népe fogy és korcsosul.

Áll egy-egy tűzhely, hol magyar nagyoknak
Utódi őrzik azt a szent tüzet,
Melyet még a nemzeti oltároknak
Megtarthatott a hazaszeretet.

De a nagy többség elhagyott sorsában
Sorvad s magas eszméktől nem hevül,
A nagy tömeg, a nemzet alapjában
Pusztul, szét-szertemelő porszemül.

Oh! rátök nézni jól esik szememnek,
Kik a hazánk sorsát érzitek,
Leikes fiatal árva nemzetemnek!
Szívem föl-fölvidal közöttek.

Nyisd fel az ajtót, lelkem ujra éled,
Midőn meg látom házad hemlokat,
Hol lángja ég a hazaszeretnek
Hol magyar él még s szíves jó barát.

Ősz honfi! megtisztel készszoztatásod...
Az a kéz sok nagy dolgot összeirt,
Milio száma menő tollvonásod
Nagy korban őrzendi az ősi hirt.

Habár halló-érzékid elhalának,
Szemed mindent lát, szived minden sejt,
A mi dicse van népünk mult korának,
S mi jövőt honunk geniusa rejt.

S te szerény ifju, szellemus barátom!
Vessz végig falvad határain,
Hadd lássam Roma nagyságát romjában,
Falvad mellett Ilosva halmain.

Pénzed s időd árán a tudományak
Egy rejtett nagy kincsét fölásatád,
Oh jójj, vezess, lássam díját munkádnak,
A fölfedezted ő-s-cóloniát!

Ez itt a fürdő, ki fürdött e helyen?
Az ötödik legio, — jól tudod;
Ez a telep volt Largiana, melyen
Te vontad szét a rejtő kárpitot.

Látám az „Ala Frontoniana“nak
Pecsétjét fölásott tégládon,
S szemem mélyen elandolódának
Egy téglán ott maradt kis lábnyomon.

A nagy népek híret a föld kihányja,
Hogy tetre isnen alvó népeket,
S egy nyom is, mit gyerek hagyott a sárba,
Eszedbe juttatja a nagy nevet.

Habár haraszt és buczkás televények
Födik az ősidőknek romjait,
De ezer jelből — ha napfényre jönnek —
Meglehet ismerni a római.

Megmaradott e népben az ő-szakra,
Idegen istent nem bálványozott;
Mi várainkra, diszkastélyainkra
Írtunk latin s egyéb föliratot...

Minden nép nyelvét házunkba fogadtuk,
S sajátunk az ebek közé szorult...
Minden kulmiveltésnek helyet adtunk...
S saját miveltésünk elkorcsosult.

Ha késő századok sirunkra lelnek,
Hol a hatalmas ur s neje pihen,
S aranygyűrűk s karperecek hevernek,
A földvegyült porok sötétiben;

A gyűrűbe „zum Andenken“ lesz metszve,
A karpereczbe „Souvenir“ — tudom!
S megáll a fürkésző, szemét meresztve,
S így szól: bastard nép élt itt egykoron!

Idegen nyelven szól a szép magyar nő,
A varjak hangján szól a fulmile,
Angol lovan, francia fegyverrel lö
Félenk nyulat — hős Árpád gyermeke.

Hol van egy épület, egy lak, egy kastély,
Egy kert, melyen magyar izlést lelünk?
Egy gyöngyszemet a tudomány mélyéből
Ásott-e föl vállvetve nemzetünk.

Egyes erők kísértik a szerencsét,
És küzdenek, mig lelkők megszakad...
Részvét helyett rajok tör az irigység
S pártharcok közt kihal az akarát.

Filléreinket vettük, ettük, ittuk,
S szórtuk, hogy mások gazdagodjanak.
Seregeinket harcban pusztítottuk,
S babérainkon mások nyugszanak.

Oh Roma! emléked dicssugár körzi,
Hozta mindent minden romba nagy neved:
A magyarnak nevé maga se őzri;
Mit várhatunk, ha a föld eltemet?

De vessük össze pénzünk- s szellemünket,
Fejtsük ki az izlést és tudományt;
Irjon, tegyen kiki köréhez képest,
És hagyja hátra bármi kis nyomát.

Magyar izlés terüljön lakainkban,
Magyar dal zengjen völgyön, bérceken,
Egyházainkon, diszkastélyainkon
Magyar czimer, szobor, irat — legyen.

Egy Szentimrén, Kenyérmezőn, Miriszlón
Álljanak óriás-diszoszlopok,
Hirdetvén az ott elvérzett csatárák
Hős-tetteit lelkes föliratok.

A földész vessé föl ekevasára
Saját nevét, s nemzetje czimerét;
Az ur egy kölapon — háza falára
Szegezve azt, — hagyja hátra nevét!...

Dózsa D.

A KIRGIZEKRŐL.

(Vége.)

1. Wycsighin Iván, a szabad, győzhetetlen és dicsőséges kirgiz nép által ezennel szabadnak nyilvánítottak, jutalmul azon kintűn szolgálatoknak, melyeket ő a tiszteletreméltó baganal-kipesak-törzs iránt tanusított, s mivel Árzálan zultán életét megmentette.

Wycsighin Iván, a szabad ember, a nemes, híres és jeles baganal-kipesak nemzetség fiává

lápláljuk magunkban, hogy Európa világkereskedése, mely századokon által nyers önkény hatalom által majdnem kizárólag nyugatra szorította az események hullámzó fordulatát fogva, napkeleten is új életnek indul, s újra vissza fogja követelni őt illető jogait, hogy elvégre hazánk, mely anyagi erejét közvetlen ezen oldalról veszítette el, hosszas sinlődése után viszont ezen arányban nyerheti közvetve jóléte forrását vissza. De készülnünk kell az idők elfogadására, hogy a bekövetkezendők a hazát s hazánkfait készületlen ne találják!

Egyébként a fenförgő ügy bővebb tárgyalását, ha tisztelt szerkesztő ur lapja helyt engedend erre nézve, más alkalomra kívánjuk halasztatni. *)

A hadsereg kiegészítését illető törvény.

(Vége.)

Tizedik fejezet.

Az e törvény határozatai meg nem ügyelésének törvényes következményei és büntetései.

44. cz. Ha valamely az első vagy második vagy a felszólított fensőbb korszaltól valamelyikéhez tartozó, oly utra kell engedély nélkül, a melyre a fennálló utlevélrendszer szerint engedély kellett volna (7. és 38. cikkkek), az elvesztő a korszaltól és sorolás szerint való sorozás előnyeit, és besorozandó azon sorolási kerületért, a melyben elfogták.

A mely sorozás alá eső a 7. cikkben rendelt jelentést tartózkodási helyéről nem tette a községelöljárónál, és abban legyőzhetlen akadály által nem volt gátolva, e mulasztásért, nem tekintve a további törvényes eljárást, a szegények pénzalapjába folyó 100 ausz. ért. fűg terjedhető pénzbiroddal bünhődik, vagy ha ezt nem tudná megfizetni, egy hónapig tartható fogsággal.

A ki a 8. cz.-e foglalt tilalom ellenére megházasodott, sorolás nélkül besorozandó a maga korszaltól, és ha nem arra való, a katolikus házassági törvénye 35. cikke **) és az általános büntető törvénykönyv 507. cikke szerint büntetendő.

A kik a tiltott házassádot büntösen segítették, azok száz ausz. ért. fűg terjedhető pénzbiroddal a szegények pénzarára részére, vagy a körülményekhez képest egy hónapig tartható fogsággal büntetendők, a mennyiben nem esnek, mint állami tisztviselők, a szolgálati rendszabályokban kitűzött bánásmód alá.

45. cz. A ki az ujoncozási bizottság előtt megjelenni köteles, és elegendő mentesség nélkül elmarad, azzal, mint ujoncozási szökevénynek, és a ki ötletet abban segített, azzal, mint bűnrészessel a szökésben, kell bánni.

A mely ujoncozási szökevény szolgálatra valónak van ítélve, azon eset kivételével, hogy elmaradását igazolni tudná, ha önkényt állott elé egy, de ha kényszer útján lett elállítva két évvel köteles a törvényes szolgálati időn (6. c.) tul szolgálni.

Ha az ujoncozási szökevény nem tudja magát igazolni, és szolgálatra nem valónak van

*) Valamint a jelenlegi, ugy az ezután nyerendő közleményekért is igen le leszünk kötelezve. Szerk.
**) b. t. l. 1856. XLVI. db. 185. sz.

ítélve, az első esetben tizennégy napig, az utolsóban egy hónapig tartható fogsággal bünhődik.

De ha az ujoncozási szökevény a 36 éves életkort (2. c.) már túlhaladta, és nem tudja bebizonyítani, hogy már az első korszaltól a léptekor nem volt szolgálatra való, hat hónapig tartható fogsággal bünhődik.

Az ujoncozási szökevény mindig azon sorozási kerület számára beállítandó, a melyben elfogták.

A ki egy ujoncozási szökevény elfogását eszközli, a közigazgatási hatóságtól huszonegy ausz. ért. forintnyi jutalmat kap az államkasszából, a mely a szökevény és bűnrészesei vagyonából megtérítendő.

46. cz. A büntetőtörvény (409 és 410. c.) szerint mint öncsonkító elítélt egyén a törvényes szolgálati időn tul (6. c.) még két évig köteles szolgálni.

Tizenegyedik fejezet.

A sereg kiegészítéséről a határörvidéken.

47. cz. A határörvidéken a seregiegészítést szabályozza az 1850 május 7-iki *) törvény és az 1852. évi törvény és a sorozási szabályzat. **) (M. F.)

*) b. t. l. 1850. LXXVII. db. 243. sz.
**) b. t. l. 1852. XXVIII. db. 100. sz.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS

Konstantinápoly, okt. 15.-kén, 1858. — A vadászati szendvéllyel újra elcsal a fővárosból; Kis-Ázsiá vad-dús rengetegeiből kacsérkodva integet Diána istenasszony, s én holnap távozzom; de mielőtt azt tenném, eszembe jutott, hogy egy levelet kellene írnom a Közlönynek, tollat fogok s rágom boszusan annak végét, s nem találom semmi közlésre érdemest; minden pangásban van, semmi élénkség. Megemlíthetném ugyan azt, hogy sir Henry L. Bulver Unkiár Szeleszinél egy fényes mezei mulasztást adott lord Redcliffe tiszteleire, melyre az egész európai diplomácia hivatalos volt, hogy vig kedély s jó kedv jellemezze ezen innepélyt, s hogy nagyszerű toásztok tartattak Törökhön jövőjére, az orosz követ nem felelte kiemeli, hogy ezen helyen táborozott egykor a császár hadserege, mely eljövve megmennteni Törökhont az egyiptomi invasio ellen sat.

A Fekete-tengeren egy igen rendes esemény adta elő magát, melyet érdekesebb tárgy hiányában elbeszéltek. Egy Trebizondba menő hollandi hajó Stambulban egy görög pilótát vett fel, s jó széllel vezetett rendeltetése helyére; a kapitány szobájában nyugodott, midőn a mus látja, hogy a pilót átvadkodik nyit oda be, kevés idő múlva egy véres törrel látja kijönni, s kérdésre, hogy mit keres ottan, a mus üldözésére indul, ez segélyt kiáltva, menekül a fedélzetre, a pilót egy karddal és két pisztolyal fegyverkezten rohan utána, ki elől ő s a kormányos is az árbocokra menekül, a hajósok evezőkkel felfegyverzetten indulnak ellene, de ő pisztolyait süttöte közikbe, s azután ötször töltött és lött, a nélkül, hogy valakit megsebesített volna, s látva, hogy mindenfelől körül van vé-

ve, a tengerbe veti magát, de a csónakok leeresztetvén, csakhamar elfogottat s a hajóra vezette; csak akkor vették észre, hogy egy hajó közelg feljő, rögtön irányt változtatva északra tartottak, a hajó sokáig üzte, a nélkül, hogy utolérhette volna, a kapitány szobájában halva találták. Delessára megérkezvén a hajó, a pilótát átadták a törvényhatóságnak. Ezen esetben minden körülmény arra látszik mutatni, hogy ez egy tengerirablói kísérlet volt, s hogy a kapitány megölése alatt a hajóhoz közelített Brick a pilótát egyetértésben lévő tengeri rablók voltak.

Mostárból m. hó 25.-ről írják, hogy 18.-kán egy csapat montenegrói a zubzi, bagnáni és duzzi rahákkal együtt leütött Sutona nevű török kikötőbe, a veszteglő felügyelőt néhány öreivel együtt megsebesítette, a török zászlót letépte s helyébe Montenegro fehér kereszt zászlóját tűzte ki.

Danilo egy nagy hadcsapattal elhagyta Cetignét s Grahova irányában nyomul előre, nem lehet tudni, hogy ez pusztá demonstratio-e, vagy a sutonai beütéssel összeköttetésben lévő tény?

Krétából írják, hogy Canea tájékán Anagnosti Scalidi nevű partvezer körül több ezer görög sereglet össze fegyveresen, s rémülettel töltötte el a vidéket; Számi pasha értesülve, egy erős katonai csapatot küldött ellenük, melynek közlekedése szétoszlottak.

(Folytatjuk.)

Cserhalomtáj. — Herczeg-Kormányzónk ő magassága f. hó 7.-én ére történelmileg és több oldalú szépségben gazdag tájunkra. Az első diadaliv zöldágakból Somkerék végén áll, a magas utazó tiszteleire. A faluban, gróf Bethlen Lajos lakháza előtt, egy magasban relepülő sas körmei között tartott virágkoszorú, közepében lévő ezen szó és betűkben „éljen L. F. H. K.” üdvözlötlettel a magas utazót. Hazánk ihletett kertésze, Cserhalomnak ezáltal régi fényét új derűre varázsló birtokosa, gr. B. L. ur, a kitö-mött sata házak tetejéről sodronnyal oly mesterileg állítja ki, hogy az eszme és kivitel valóban bárki figyelmére méltó lenne. Egy más diadaliv a postára, gróf Kornis Gábor postamester és nyugdíjas örnagy ur udvarára, bevezető kapu felett állott; a diadalivra mosolygó nemtők s egyéb alkalmoszerű díszítések meglepő bájjal lévén elrendezve. Innen villás-reggeli után ő magassága útját az utszélekre kiállított népek örömrivágásai között folytatta, este beért Beszterczére, hol fogadta az illető hódolokat, és másnap a hivatalok sat. meglátogatása után Kismárá utazott vadászni, onnan Radnára s 10.-kén estére vissza Beszterczére, hol ismét egy a diadalivok, mint mindenütt, kiválgtatással tiszteltetett. Különösen megnyerte ő magassága a szász polgárság kedélyét, megnyerő magas tehetségei mellett azért, hogy magas neje protestáns ő magasságának. Adja Isten, hogy minden vallásos felekezett, a haza minden fia testvéri szeretettel örülhessenek magas kormányzónk kormányzata alatt!

r. l.

KOLOZSVÁRI NAPLO

— Piacainkon még mind sok értetlenség foly a pénz körül, jelesen a régi huszasokat 19

régi rézveretű pkrért akarja a nép jártatni, holott egy régi huszas becse 23 régi rézből vert pkrkal egyenlő, három régi huszas tesz 68 rézből való pkr, egy pengő forintot bankjegy tesz 70 réz pkr, miután a pengő krajczár értéke úgy állított meg, hogy kettő tegyen három új krt; e szerint az ezüst 6 kros is, a mely 10 új krt tesz, 7 réz pkrkal váltható fel, fél új krt vesztéssel. Az újabb kicsiny alaku ezüst huszasok egyenlők lévén a bankjegyekkel, azokért szintén 70 pengő réz-krost kell fizetni, vagyis 105 új krt. Az ezüst 6 krosok csak 10 új krt érven, egy pengő forintos bankjegyért vagy három újabb ezüst huszasért, 10 ezüst 6 krosra meg öt új krt kell ráfizetni; három régből huszasért pedig 10 6 krost és két új krajczárt. Tehát ha bankjegy vagy újabb veretű huszasból ugynevezett piczulákat, 6 ezüst krost adunk vissza, minden két piczulára egy új krt kell rátennünk; régi huszasért háromra egyet, hogy a két pénz nem régi viszonya egymáshoz kiegyenlítő legyen. Meg kell jegyeznünk, hogy a kolozsvári kereskedésekben nagy pontosság és lekiismeretesség van a pénzforgatás körül.

— A magyar általános biztosító-társaság Erdélyben már is szép pártolásban részesül. A kolozsvári ügynokség ezen hónap majdnem másfélszáz ezer forintot biztosított, még pedig oly összegekben, hogy egy-egy biztosítóra 1000 frtnál több esik. Ugyancsak e hónap két tűzkárt terített, egyiket Árpástón, a másikat Füzes-Szentpéteren.

— Magyarhoni lapok azon hírt hozzák, miképp Eszterházi Kálmán gróf ur subventioja mellett Kolozsvárt egy hírlap megindítása szándékoltatnék, melynek főfeladata leendő gazdasági és iparviszonyaink fejlesztése. Állítják, hogy a köztünk is ismeretes Urházi György ur fel is hivatott volna a szerkesztés átvételére, ki azonban azt nem fogadta el, valószínűleg azon okból, hogy — a mint éppen most értesít pesti leveleznők — Urházi a M. Sajtó szerkesztését vendeli át. Ugyan csak azon lapok hozzák azon hírt, hogy a M. Futár szerkesztését az itteni értelmiség egy részének befolyása mellett Finály H. ur venné át, ki csakugyan vitte is közelebről ezen lap szerkesztését. A tudósító lapok azon aggódnak, hogy az erők ily megoszlása erdélyi journalistikánkat tönkreteszti; mi ellenben azt hisszük, hogy minden újabb vállalat újabb tért vív ki a közrészvényben, vagy elbukik; az első eset idős a közjó érdekében, a második eset csak azon téré lőki vissza, a kérdést, a hol addig állott. A verseny mindig üdvös, hol az a kello jó indulattal és ildomossággal párosul. A mely irodalmi vállalat akár az előzetők részvéte, akár egyes áldozó hazafiak subventioja által fenntartja magát, az csak nyereségy a nemzeti vilátsatájára.

* A moratorium Magyarországon 1859 január 1-sőjén tul meg van szüntetve f. évi okt. 17-dikéről kelt legfelsőbb határozat által, a mely azonban Erdélyre nem terjed ki.

— Heckenast Gustáv kiadó, Hajnik K. szerkesztése alatt, egy nevezetes vállalatot indít meg, egy valódi népies magyar lapot, „Hirmondó” név alatt, mely minden két héten egyszer jelenik meg, s a nép szellemi igényeire mért dolgozatokat hozand; a lap felvirágzására legalább is százezer olvasót remélnék a népből, ha lelkesen fognának az irodalom ba-

fogadtatik. S ha tán egykor Wycsighin Iván, a földi dolgokat a bölcsesség szemével vizsgálva, vágyott érezze azon áldott földre, mely első a nap alatt, a kirgizek pusztáira visszatérni, minden családapa köteles lesz őt sátrában, mint fiát, — minden harezos mint testvérét, — s minden leány, mint vőlegényét, vagy éppen férjét nézni, a szerint, a mint a nevezett Iván akarja.

3. A dicső baganal-kipcsak törzs minden tagja tartozik Wycsighin Ivánt táplálni, ruházni, konyháját megmelegíteni, mindaddig, míg felnőtt gyermekei lesznek, vagy saját jószántából az itt számára biztosított jogról lemond.

4. Az öregek első alkalommal eladja W. Ivánnak minden zsákmanyrésztét, lovait, tevéit, Odenburgban, vagy Oroszország valamely más határvárosában, s elküldi számára a váltást, oda, a hová ő rendel. Ezenkívül ezer aranyat tettek félre számára, s tizenkét vég legjelesebb kelmét adnak át neki, legrövidebb idő alatt.

5. Wycsighin Ivánnak joga van orosz rab-szolgáit magával vinni; — s a határokig részese harcosainkból tiszteletti és bátorsági kíséret ajánltatik.

— Meg vagy-e elégedve végzéseinkkel? szolt Arzálan. Felelet helyett zokogva omlottam karjaiba...

— Mikor szándékszol elválni tőlünk? kérdé.

— Holnap, felelém; s lesütöttem szememet, mintha szégyenleném csekély haldatos-ságomat.

— Tehát mindent elkészítettek, mi elutazásra szükséges, szolt Arzálan; s rögtön néhány öreget hívott be.

Hogy tanácskozásukban akadályul ne legyenek, elhagytam a sátrat.

Ezután fogolyképp birtokomba jött orosz honfitársaimnak adam tudtul szabaddá-tételük, s

holnap leendő hazautazásunkat, kik örömjongva fogadták a kedves hírt. — Erre szenen pergelt ürczombot reggeliztünk, s ittunk rá pálinkát.

Nem írom le a búcsút, melyet a jó Árzálán zultántól, családja s az egész aulától vettem; csak azt mondom, hogy a kirgizek mélyen fekvő szeméből sokkal igazabb könyök folytak, mint néha azok, melyekkel nálunk gyászkon-tost nedvesítnek.

Arzálanak, s minden bajtársamnak elválásom mélyen fájt; — s ha a sivatagok szépségei iránt nem válek elég hálás, s rokonszenvező: e perczben minden harag feledve lőn általak. Az öregek vigasztalták őket, gyakran mondván: „Bizonyosan újra visszajő hozzánk — meglátjátok. Lehetetlen, hogy oly derék fiunk másutt tetszhessék, miután nálunk, kirgizeknél, a sivatagokon élt.”

... Harmincz vitéz kirgiz tette kísértemet, bizonyos távolságban követvén bennünket. — Az idő meleg, az ég felhőtlen, s utunk igen kellemes volt...

Kelen.

A szőlő cserepekbeni mivélése és tenyészése.

Figyelmet érdemel e téren egy fiatal, tehetséges angol kertész azon fényes eredményével, koronázott kísérlete, miszerint a württembergi korona-örökös Stuttgart melletti kertjében cserepekben is képes szőlőt tenyészteni, melyek egy év előtt kirakott pusztá szemekből neveltettek, s melyek közül némelyek már első évben érett fürtökben igen gazdagok. Bár ilyes kísérlet a

szőlő nagyban mivélése egyáltalában nem alkalmas is: mindamellett igen érdekes tudni mind eljárást volt az, melynek segélyével egy éves szőlőtől fürtöket lehetett nyerni; más oldalról alig lehet a kerttulajdonosoknak szebb díszítést gondolni is, mint az ilyes nagy virág-cserepekben vagy faedényekben, gula-alakúlag rendezett termő szőlők.

Ezen szőlők tenyészése következőleg történik. A tenyészteni kívánt fajokból — melyre az ugynevezett két portugali, gazdag termés miatt (egy éves szőlőtől 8 furt díszlett), legelőnyösebb, utána alkalmasak az erős vastag venyigét hajtó fajok, — az ősi vagy téli metszésnél a legelőnyösebbben kiképződött szemű vesszők választandók. Most ezekről szinte a legkifejtettebb szemek alá mind alólól, mind felülől finoman bevágván a szemeket, úgy szedjük le, hogy azokon csak a közvetlenül hozzája tapadt fa-részecke maradjon. Most ezen szemek virágcserepekbe vagy rakatnak be, hogy a rügyek egyenesen fölfelé legyenek irányulva s egészen vékonyan földdel befödötnek, melyre minden könnyű és termékeny kerti föld alkalmas. Ez eljárás történhetik februárban vagy később is, azon különbséggel, hogy később a vesszők nem érik el a teljes nagyságot. E cserepek vagy jól bevált melegágyakba, vagy meleg szobába helyeztetnek, meglehetősen nedvesen tartatnak, s csak ekkor fejtődik ki minden szemből igen gyorsan és hatalmasan a hajtás, melynek a meleg-ágyban már nyolcz nap alatt gyökerét látjuk. Ha a fiatal vessző már $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ lábnyira megnőtt, úgy őket egyenként aránylag terebebb edényekbe rakjuk ki, könnyű és termékeny földbe, azonban folytonosan melegben tartjuk, hogy erősen nőjön. Midőn a vessző meglehetősen meggyökeresedett, következik május vagy júniusban 12—13 hüvelyknyi szélességű és magasságu cserepekbeni újabb el-

helyezése. Juliusig behelyeztetnek a szőlőtök növényházakba, vagy más olyan helyre, hol erős légváltozás nem hathat rájuk, és legalább nappal meglehetősen meleg van arra, hogy állandó hajtásban tartassanak; mely megfelelő mennyiségű hígtrágya-adalékok, és függőleges folkarozások által még tetszés szerint fokoztat-hatik.

Minden oldali vagy mellék-hajtások egy szemre lecsipendők. Julius közepéig ezen vesszők 5—6 lábnyi magasságra nőnek, ekkor már kissé védett, jó meleg helyre, szabadba rakatnak ki, hol a vessző teljesen kiképződik, a szemek elérik legmagasb kifejlődésüket, s már a következő évben szőlőt teremni képesek. A szőlőtök mindaddig a szabadban maradnak, míg egy pár gyöngye fagyott ki nem állottak, s levelüket, mint vesszőjuk teljes érettségének jelét, magok-tól le nem hánytak.

Igy nevelt szőlőtök száraz hűvös helyen — O alatti és feletti 5 fok közt — tartatnak és teleltetnek ki, csak tavaszszal állítatnak meleg szobában az ablakhoz, hol azok körülbelül június végeig megérlelik gyümölcseiket; ezen kezelés azonban némely óvatosságot és gyakorlottságot kíván, s különösen olyan szobákban, melyek késő este is nem melegítettek, gyakran rosszul sikerülnek; költségkímélés tekintetéből is ajánlandó, hogy a szőlőtök nappal, ha jó meleg van, a szabadba megre kitétessenek, este azonban ujjal helyükre, a szobába, visszahelyeztetvén, mi által azok július közepéig leg-főlebb végeig megfogják érlelni fürtjeiket.

K. Gazd.

lesz azért, mivel a két félnek érdekeire és szenvedélyeire van alapítva. A levelező a trieszti Lloyd ellenfeleiben Sándor császárnál nem lát kevesebbet, s megemlíti, hogy Nizza valóságos orosz gyarmattá válik, és hogy Péterváron egy egyszerű alarendelt piemonti fregatt-tiszt, Bachia, alhadnagy az arisztocráciai körök nagy kitüntetésében részesül stb.

— Miután a hercegminiszter a császár elébe terjesztette, minő fontossággal bír az Algirban legközelebb felállított köztanácsok mielőbbi összehívása az 1859-diki tartományi budget megszavazását illetőleg: azoknak megnyitása császári rendelettel december 5-dikére tűzött ki, s üléseik ideje 14 napra határozottatott. Ezen császári rendeletet a „Moniteur”-ben három másik követi, mely által az Algir, Constantine és Oran tartományokbeli köztanácsok tagjai kinevezetnek, és a hivatali személyzet szerkezete megállapítatik. Az algiri új köztanácsok állanak gyarmatosokból, a kik Algirban letelepedtek, — francziákból, a kik Algirban földbirtokosok, és két ben-szülötől, úgy hogy a mohamedán elem, mely fejszámra nézve aránytalan többséggel bír, a három köztanácsban csak hat ember által van képviselve, a mi Algir tartományban, mely 18 köztanácsossal bír, egy kilenczed, Constantine tartományban, mely 16 köztanácsi tagot számlál, egynolczad, Oran tartományban pedig,

melynek 15 köztanácsnoka van, még egy heted részt se tesz. Választmányi tagokká kizárólag francziák vannak kinevezve, legalább egyellen nem franczia név sines köztök.

— November 1-szén még mindig Montalembert gróf perbefogatlása képezte a napi beszéd tárgyát. A tudósítás valaminek egyebűt, úgy a „Palais de justice”-ben is roppant hűldeztést okozott, és pedig Caix-d'Estange állandalmi főügyvéd urnál legnagyobbat, a kitől, a mint hallatszik, az ily fontos ügyekben fennálló gyakorlat ellenére, előre még csak véleményt se kérdeztek.

UJ POSTA

— Manteuffel báró oly nehezen barátkozott meg azon eszmével, hogy miniszter-elnöki fényes polczáról lelépjen, de megtörtént mégis elvégre, a mitől rettegett, s a minek meg nem történéseért, még arra is elszánta volna magát, hogy szabad-elvű legyen; — a regens-herceg el-fogadta a miniszterium lemondását, s Hohenzollern-Sigmaringen herceget bízta meg új miniszterium alakításával. A végleges sorozat már közzé van téve s az új kabinet többi tagjai ezek: Auerswald, állam-miniszter; b. Schleinitz, külügy; Bonin thnok, hadügy; Flottwell, belügy; Bethmann-Holweg,

cultus; Patow, pénzügy; kormányelnök Bonin, kereskedelem; gróf Pückler, gazdaság. Hohenzollern-Sigmaringen atyja a portugalli királynak, legjobb életerejében álló férfin, a ki politikai szabadelvű nézetei, s megpróbált közigazgatói képességénél fogva tökéletesen alkalmas magas hivatására, s mint közel rokona a jelenlegi államfőnek ezzel, folyvást a legbensőbb viszonyban álland s egyszersmind az ő befolyása alatt alakult kormány-nak különös fényt is kölcsönzend. A herceg e mellett katolikus, mely minőség neki jelesen a nyugati tartományokban sok rokonszenvet fog biztosítani.

— Stambulból okt. 30-ról írják: Dervis pasa a Bosznia-Hercegovinában s a montenegroi határ közelében levő török haderő parancsnokává nevezetelt ki. A montenegroi ügy iránt gyakran tartatik miniszteri tanács.

— Kiamil pasa Stambulból okt. 27-dikén megérkezett Bukuresztbe, s 31-kén várják az új szervezetet illető határiserinek ünnepélyes fölulvasását. — A moldovai új kajmakamias (ideiglenes kormány) tagjaivá nevezetettek: Katorgi volt-belügyminiszter, Stourdza Balázs a fejedelmi diván volt-elnöke, s Pano volt igazságügyi miniszter. Ghika herceg a hospodársági hivatalból érkezően búcsút vett.

— Triestből nov. 5-ről írják, hogy

ott Bora s hóiharok dühöngenek. Anonából vett tudósítások szerint okt. 29-től nov. 3-ig 17 hajó szenvedett törést, közölök 9 osztrák, 2 egyiptomi, 2 görög és 4 pápai.

— Bombayból okt. 10-ről felt tudósítások szerint Audh-ban több heves ütközet volt, melyekben a lázadók mindig megverettek. A sajátkeppi hadjárat még nem kezdődött meg; e közben a lázadók Audh vidékét pusztítják.

— New-Yorkból okt. 19-kén írják: „Az atlanti távirda-alatltság még mindig változatlan állapotban van.”

NYILT POSTA.

Kiadó-hivatalunkhoz jött reclamatiókból látjuk, hogy Magyarhonban némely helyt néha 4-ed, néha 14-ed napra veszik lapjainkat, s a hibát a kiadó-hivatalban keresik. A kiadó-hivatalnak roppant fáradságot kellene magára venni, hogy ezen hibát végrehajthassa; ugyanis most a hirlapok bélyeg alatt állván, a kiadás napján postára tetetik annyi lap, a mennyi az előfizető, és a reclamatoria s újabb előfizetésre felülhagyott tartalék-példányok azonnal az illető pénzügyi-hivatal által lepecsételtetnek, honnan aztán a reclamáló, vagy elkésett előfizető részére szükséges példányok egész processussal vétetnek ki. Ebből jól látható, hogy a lapok expedíciója egyszerre megy, azokat időhaldakkal küldözni szét lehetetlen, s ha a lapok most korábban, majd későbbben érkeznek, az egyenesen a posta-hivatalok hibája.

Felelős a szerkesztésért BERDE ARON.

Urbérkárptlasi töke-utalványozás

A zilahi cs. k. megyei törv. utján gr. Tol-dalagi Ferencnek egerháti birt. u. 555 ft 12 kr. — gr. Wass Sámuelnek fűrményesi birt. u.

2186 ft 25 $\frac{1}{2}$ kr. — Horváth Polixéna öz. Péchy Istvánné örökösének kelenczei, széplaki, czikói, ardói, monói, f. szivágyi, benedekfa vi. számosujlaki, köddi, k.-debreczeni birt. u. 13810 ft 16 kr. — Hodor Mária öz. Farkas János-nának ddto 17 ft 1 $\frac{1}{2}$ kr. — Sikó Miklós, Lajos

és Annának ddto 155 ft 14 kr urb. kárp. tőke és jár utalv. A követ. bead. dec 10 ig. Tárgy. nap febr. 11-ke 1859 d. e. 9 órákor.

A szebeni cs. k. megyei törv. utján Babos Sándornak mohai b. u. 992 ft 14 $\frac{1}{2}$ kr — Babos Jánosnak ddto 1110 ft 45 kr. — Kis László

lónak ddto 279 ft 7 $\frac{1}{2}$ kr. — Szabó Sándor-nak ddto 201 ft 19 $\frac{1}{2}$ kr urb. kárp. tőke és jár. utalv. A k. v. bead. jan. 15-ig, Tárgy. nap márc. 4-ke 1859 d. e. 9 órákor.

MAGAN HIRDETÉSEK.

(37)

GYÓGYSZERES SZAPPANOK.

A biztosan s gondosan készített GYÓGYSZERES SZAPPANOK használatát újabb időben valódi szükségé vált, mi itt a lehető legteljesebb módon találja kielégítetést. Az ezen szappanokban foglalt gyógyszerek formája s mennyisége részint elismert ügyességi és magas állású orvosok ítélete által jóváhagyva s azoknak saját használatát teljesen igazolva van, részint pedig a készítmények alapjául vett növények különösen oly egyénektől erednek, kik az orvosi szakban tekintélyt szolgálnak. Ekképp már kisebb körökben sikerült irántuk kedvező részvételek ébresztetni, mely körökből azon felszólítás indult ki, hogy a közönségnek nagyobb mértékben nyújtassék alkalom, magát kellemes formájú s csekély költséggel járó alkalmas szerekkel elláthatni. — AZ ALÁBBI ELŐSZÁMLALT GYÓGYSZERES SZAPPANOK SORA oly gyógyszeranyagokat foglal magában, melyek tiszta és hamisítatlan minőségben oly mennyiséggel kapcsolattak a készítményekhez, miszerint azok az orvosi használatnak tökéletesen megfelelnek, s a kívánt hatás töltük biztosan várható.

Hamiblag-szappan, görvélyes bajok-nál, darabja 32
Irla-szappan, idült bőrkötegetnél, dbja 29
Terpentín-szappan, csúszos benu-lások-nál, darabja 20
Benzoe-szappan, bőrkeményeségnél, db. 23
Kámfor-szappan, csusz és köszvény-nél, darabja 20
Kéniblag-szappan, elévült bőrköte-geknél, darabja 27

Halmájzsir-szappan, görvélyek és asz-kóroknál, darabja 20
Kátrány-szappan, bőrhámladék és kü-tegeknél, darabja 20
Epe-szappan, szeplónél és fejbőrmó-sáshoz, darabja 20
Kén-szappan, mindennemű bőrköte-geknél, darabja 20
Rozmarin-szappan, erősítő mosások és fürdőkhez, darabja 20
Könlegeg-szappan, daganatok és ke-ményedéseknél, darabja 20

Ezen a vegy-gyógyszerészeti elvek alapján gondosan készített gyógyszeres szappanok azon biztosságnál fogva, mit a több rendű tudományos vizsgálatok s gyakorlati használatok öröndetes eredményei nyújtanak, a közönségnek méltán ajánlhatók. A különböző gyógyszeres szappanok készítése s használati módjáról szóló utasításban, mi minden raktárban ingyen szolgáltatik, egybefoglalt szempontok tán általános megnyugvást nyújthatának azoknak sokszerű használatosságát illetőleg; azonban az orvos urak megítélésére hagyaték, a legmegfelelőbb használati módot még számos más esetekben is meghatározni s rendelkezéseiket a szerint adni.

RAKTARAK, melyek a törvényhez képest csak iparüzleti joggal bíró gyógyszerészekre bízhatnak, a bel és külföld előkelőbb gyógyszer-táraiban léteznek, Kolozsvártt Wolff J. gyógyszerésznél, Tordán Wolff Gábor gyógyszerésznél

(560) (1—24)
Mell-növény szeletkék.
Koller F. J. gyógyszerész által Pozsonyban.
Kolozsvártt kapható Wolff J. gyógyszer-tárában.
Egy skatulya ára 20 kr. p. p.

(561) (1—3)
Hirdetmény.
A birka, illetőleg juhnyésztés előnye a gazdasággal foglalkozó minden rendű birtokosok előtt annyira ismeretesek, hogy nem tartjuk szükségesnek arról hosszasan ajánlatot írni. E jövedel-mes és hasznos iparágban azonban az idén egy nagy akadály áll ellent, a takarmány szűke. Tudva van, hogy a juhok igen jól lehet repeze-po-gácsával kielelteni, és miután nekünk nagy készletünk van e telteltési surrogátumból, azt az illető gazda-uraknak oly feltétel mellett ajánl-

juk, hogy a birka és juhtulajdonosoknak nemcsak illő feltételek mellett adjuk hitelbe egy egész évre, hanem oly gazdáknak, a kiket tán a takarmány és pénzügye a juhszerzéstől saját ohajtasuk ellenére elrettentett, e célra kész-pénz-kölcsönrel is szolgálunk, oly aránnyal, hogy 2000 mázsa pogácsa vásárlójának az áru hitelén kívül még 1000 pfót adunk kölcsön egy évre. A feltételeket, a melyek alatt ily kölcsön nálunk eszközölhet, szívesen tudatjuk minden kivel, a ki ily ügyben hozzánk fordulni szíveskedik. Nagyobb kényelmességre a pogácsát törve is szolgáljuk. Kolozsvártt, novemb. 1858.

Kiss testvérek, olajgyár tulajdonosai.

(559)

(1—24)

STAJER FÜNEDV, mellbetegeknek.

Gráz és Bécs városok legügyesebb orvosai meggyőződése s igazolásai szerint ezen mell-nedv a jelenben meglepőleg tűntette ki jótékony hatását különösen a köhögés, nátha, hurut, torok- és mell-fájásban, úgy hogy sokaknak szükségül vált és azoknak tulajdon nyilatkozataik szerint csupán ezen szernek köszönhetik nyugalmasb éjeleiket s betegségek jóvalását.

Nagyon ajánlható ezen nedv utazóknak. Kellemes íze miatt nemcsak gyermekeknek hasznos, hanem korosabbaknak, kivált tüdőbetegeknek enyhülést szerez, s főleg rekedtség ellen ajánlható.

Megleltkorak vehetnek szükség szerint, evés előtt után rövid idővel, naponként 4 vagy 5 evőkalannal; ugyan annyiszor adathaték gyermekeknek, koruk szerint.

Purgleitner József, gyógyszerész s készítője a stajer-fünedvnek Grázban.

Raktárom van Kolozsvártt KOZÁK EDUÁRD „Katonához” címzett fűszerkereskedésében.

(556)

(2—4)

Proháczy és társa Londonból szöcs mester Kolozsvártt.

Ajánlják az éppen most érkezett s itt még nem létezett, külföldi jeges-tengeri nyest bőroket, melyek nemcsak a finomságokkal, de a bélésekkel könnyűségökkel minden bőroket felülmulnak — úgy minden bel- és külföldi bőrokkal és kész öltönyökkel bőven elvagyunk látva, s valamint eddig, úgy ezutánra is kész szolgáltatunkat ajánljuk.
Raktárunk van a piacon, 7-dik sz. alatt.

(516)

(9—15)

Alólt tisztelettel jelentem a t. cz. közönségnek, hogy a vasút közlekedéssel meglátogatam ez évben a közelebb tartott világhírű lipcsei nagy vásárt, a honnan ellátam raktáromat a legújabb divatu prémekkel, bélésekkel és szövetekkel, valamint el vagyok látva a legújabb divatu női öltönyökkel, banyakkal, otthonkák, muff és több körömhöz tartozókkal, úgy legújabb pesti divatu férfi téli magyarkakkal, bélelt kopanyegekk, boberek, utazó bundák és tengeri főkából készült felső kabátokkal, lovagló bekekekkel és különös szép láma-bőrök és abból készült szőnyegekkel. (Teppich)

Azon bízom, a mit már számos évben a van szerencsém birni a t. cz. közönségtől csaknem az egész országban, bátorit ajánlan figyelmükbe újonnan ellátott nagy raktáromat annyival inkább, minthogy első kezekből vásárolván, igen jutányos áron szolgálhatok.

Elvállalok minden megrendeléseket pontosan elkészíteni, megjelenek az ország nevezetesebb vásáraiban kész művemmel. Raktárom van Kolozsvártt, Belmagyar-utca, 440 szám alatt.

Kolozsvártt, őszel 7-kén, 1858.

Balás József.

(499)

(6—6)

STEIN JANOS kiadókönyvtáru-nál Kolozsvártt

éppen most jelent meg, és minden könyvtáru-nál kapható:

LATIN-MAGYAR

ISKOLAI SZÓTÁR.

Dolgozta

nehány kolozsvári tanár.

Szerkesztették

Finály Henrik és Régeni István.

62 iv. N.-8-rét.

Sűrű diszes nyomással ára 5 pft.

E munka a legjobb, és legújabb philológiai kútfőkből nagy gondnal van egybeszerkesztve, és történelmi, hitregi és régiségtani magyarázataival, a hiányzó ebbeli kézikönyveket is nagy mértékben pótolja. A szerkesztők, mint tapasztalt szaktanítók mindent elkövettek, hogy e munkával biztos és könnyen kezelhető vezért nyújtsanak a gymnasiumi ifjúságnak az őskori romai remekírók olvasására.

Hogy a könyv megszerzése az iskolákra nézve könnyebb legyen, a kiadó az egyenesen nála megrendelt példányokat bérmentesen szállítja rendeltetéseik helyére, és minden egyszerre rendelt tíz példány után egy tisztelet példányt is szolgál. — Köve egész angol-vászonban 5 ftt 40 kr.